

Infrastrukturdepartementet

epost: i.remissvar@regeringskansliet.se

Dnr: I2019/02319/D

Stockholm 2019-12-02

Remissvar avseende promemorian Genomförande av direktivet om inrättande av en kodex för elektronisk kommunikation

Teracom Group AB (Teracom) har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerad promemoria och har följande synpunkter. Kommentarer begränsas till vissa specifika frågor.

Avsnitt 5, En ny lag

I promemorian lämnas förslag till genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation. Direktivet föreslås i huvudsak införas genom en ny lag som ersätter nuvarande lag om elektronisk kommunikation.

Teracom stödjer övergripande att direktivet genomförs på detta sätt.

Avsnitt 6, Lagens syfte

Det föreslås att det bland annat ska anges i den nya lagens inledande bestämmelser (1 kap. 1 §) att säkerheten i nät och tjänster ska upprätthållas och att vid lagens tillämpning ska särskilt elektroniska kommunikationers betydelse för yttrandefrihet och informationsfrihet samt för allmän säkerhet, totalförsvaret och Sveriges säkerhet i övrigt beaktas.

Teracom välkomnar och stödjer sådana skrivningar i den nya lagens inledande bestämmelser.

Avsnitt 12.3.2 och 12.3.3, Tillståndsprövning

Avsnitten 12.3.2 och 12.3.3 behandlar bestämmelser om hur tillståndsgivning för användning av radiosändare ska gå till.

Teracom vill till att börja med framhålla att all tillståndsprövning måste kunna handläggas av tillståndsmyndigheten, även då prövningsunderlaget omfattar uppgifter som bedöms ha betydelse för Sveriges säkerhet. Det är angeläget att

tillståndsmyndigheten kan hantera sådana uppgifter i sin tekniska analys såväl som att uppgifterna ges adekvat skydd.

I avsnitt 12.3.2 föreslås bland annat att en tillståndsansökan ska kunna avslås om radioanvändningen kommer att ta i anspråk frekvensutrymme för vilket radioanvändningen har harmoniserats för annan användning. I avsnitt 12.3.3 anges att tillstånd dock ska få beviljas i ett harmoniserat frekvensutrymme, även för annan användning än på de harmoniserade villkoren, om det står klart att det inte finns någon efterfrågan på den harmoniserade användningen och radioanvändningen inte hindrar eller försvårar den harmoniserade användningen i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen.

Teracom menar att det förstås är rimligt att sträva efter att implementera EU-harmoniserad radioanvändning, men att det samtidigt inte ska vara omöjligt för Sverige att på likvärdiga villkor använda visst frekvensutrymme också för annan radioanvändning, som i övrigt sker i enlighet med internationella regler och överenskommelser, trots ett harmoniseringsbeslut i EU. Det gäller inte minst för elektroniska kommunikationer som har betydelse för yttrandefrihet och informationsfrihet samt för allmän säkerhet, totalförsvaret och Sveriges säkerhet i övrigt. Teracom anser till exempel att det även fortsättningsvis ska vara möjligt, bland annat för regeringen, att besluta om fortsatt eller ny användning för sådana ändamål, även om någon aktör på marknaden uttalar efterfrågan för den harmoniserade användningen eller om ett grannland har implementerat en harmoniserad radioanvändning i hela eller delar av det aktuella frekvensutrymmet.

Teracom konstaterar också att harmoniseringsbesluten normalt inte innebär exklusivitet för en viss radioanvändning. Det finns en övergripande strävan efter ökad möjlighet till delning mellan olika användare och användningsområden i samma frekvensutrymme, såväl i Sverige som i EU, och att sådan delning i många fall kan vara ett sätt att utnyttja knappa frekvensresurser mera effektivt. Att då införa bestämmelser som i praktiken omöjliggör delning av frekvensresurser på någorlunda likvärdiga villkor synes vara kontraproduktivt.

Teracom föreslår således att 3 kap. 7 § första stycket punkt 1 och 2 i första hand formuleras om i enlighet med ovanstående eller alternativt att det i andra stycket läggs till att tillståndsprövningen i denna del även särskilt ska beakta bestämmelserna i 1 kap. 1 § tredje stycket.

Se även kommentarer till avsnitt 20.4 nedan.

Avsnitt 19, Uppgiftsskyldighet

Som behandlas i avsnitt 19 finns det i flera bestämmelser i den föreslagna lagen krav på ingivande av olika typer av information till ansvarig myndighet. I vissa fall

innefattas detaljerade uppgifter om funktion och förmåga hos elektroniska kommunikationsnät.

Teracom anser att det finns en otydlighet i promemorian kring nödvändigheten av erforderlig sekretess i samband med rapportering och inhämtning av säkerhetsskyddskänsliga uppgifter, särskilt vad gäller uppgifter som bedöms ha betydelse för Sveriges säkerhet. Obehörig tillgång till detaljerade uppgifter om funktion och förmåga hos elektroniska kommunikationsnät kan i många fall antas medföra risker för Sveriges säkerhet och uppgifterna måste skyddas därefter. Det saknas en diskussion om detta i promemorian.

Teracom anser att det explicit bör anges i den kommande lagstiftningen att vid inhämtande av uppgifter eller begäran om rapportering måste gällande sekretessbestämmelser särskilt beaktas. Även sekretessrelaterade frågor vid vidarebefordran av uppgifter till bland annat olika EU-organ, förtjänar en fördjupad behandling.

Avsnitt 20.4, Ändring och återkallelse av tillstånd

Enligt förslaget i avsnitt 20.4 får ett tillstånd med stöd av 3 kap. 7 § återkallas och tillståndsvillkoren ändras omedelbart om det finns efterfrågan på att använda frekvensutrymmet på de harmoniserade villkoren.

I analogi med kommentarerna till avsnitt 12.3.2 och 12.3.3 ovan, menar Teracom att denna bestämmelse behöver nyanseras. Till att börja med måste det till mycket starka skäl för att återkalla ett beviljat tillstånd. Även om ett harmoniseringsbeslut fattas inom EU, ska utgångspunkten vara att befintliga tillstånd inte kan återkallas, om inte synnerliga skäl föreligger. En tillståndshavare måste kunna utgå från att beviljade tillstånd gäller för den tid som anges i tillståndet och att nätinvesteringar som gjorts med utgångspunkt i tillståndet kan utnyttjas under hela tillståndstiden. Att det ska räcka med att någon aktör uttrycker önskemål om att använda frekvensutrymmet på de harmoniserade villkoren kan inte anses som tillräckligt skäl för att befintliga användare ska behöva skrota sina investeringar i förtid. Det gäller inte minst för elektroniska kommunikationer som har betydelse för yttrandefrihet och informationsfrihet samt för allmän säkerhet, totalförsvaret och Sveriges säkerhet i övrigt.

Även i detta sammanhang vill Teracom poängtera att EU:s harmoniseringsbeslut normalt inte innebär exklusivitet för en viss radioanvändning. Utgångspunkten är istället i allt högre grad att användning med de harmoniserade villkoren ska kunna samsas med annan användning i ett frekvensutrymme, med delning till exempel via olika delband eller geografiskt. Att den andra radioanvändningen i en sådan situation inte kan utgå från att givna tillstånd gäller utan när som helst kan återkallas eller ändras är orimligt. Ett extremt exempel är att de föreslagna

bestämmelserna i 3 kap. 7 § och 10 kap.6 § punkt 4 synes medföra att EU:s harmoniseringsbeslut om s k Ultra WideBand-tillämpningar innebär att all annan användning skulle få lägre status än UWB-användning, i direkt motsats till vad som faktiskt sägs i harmoniseringsbeslutet.

Det kan förstås finnas situationer där ett tillstånd som beviljats med stöd av 3 kap. 7 § avsiktligt, och där tillståndshavaren är medveten om detta, är givet på sekundär basis. Detta bör då explicit framgå av tillståndsvillkoren.

Teracom anser således att bestämmelsen i 10 kap. 6 § punkt 4 behöver modifieras. Om ett tillstånd ska kunna återkallas på denna grund, utan ytterligare kvalifikation, ska det i så fall framgå av givna tillståndsvillkor. Ett tillägg med denna innebörd bör införas i punkt 4.

Avsnitt 20.4, Ekonomisk kompensation

I avsnitt 20.4 behandlas också frågan om möjlighet till ekonomisk kompensation för tillståndshavare som utan egen förskyllan lider skada till följd av återkallelse av tillstånd eller ändrade tillståndsvillkor. Det föreslås emellertid inga bestämmelser angående sådan möjlighet till ekonomisk kompensation.

Teracom anser, i motsats till promemorian, att ekonomisk kompensation ska kunna utgå i en sådan situation. Det bör således införas en bestämmelse om möjlighet till ekonomisk kompensation för en tillståndshavare som lider skada till följd av återkallelse av tillstånd eller tillståndsändring som inte beror på tillståndshavaren.

Avsnitt 22.1, Avgifter

I avsnitt 22.1 behandlas olika typer av avgifter som får tas ut av ansvarig myndighet. Teracom noterar dock att det finns en otydlighet i hur begreppen används, speciellt vad gäller årlig avgift. I vissa delar av texten omfattar begreppet, i likhet med den föreslagna lagtexten i 13 kap. 1 §, den avgift som utgår såväl för den som bedriver anmäld verksamhet som för den som har tillstånd. I andra delar av texten synes endast den del av årlig avgift som avser anmäld verksamhet åsyftas, till exempel i bestämmelsen som undantar företag med omsättning som understiger 30 miljoner kronor från avgiftsuttag. En tydligare och mera konsekvent användning av begreppet är önskvärd.

Dessutom är det oklart vilken årsomsättning som åsyftas i undantagsbestämmelsen. Är det hela företagets årsomsättning eller är det, i likhet med vad som idag gäller enligt 47 § FEK för avgiften för finansiering av åtgärder mot allvarliga fredstida hot och påfrestningar, årsomsättningen i den verksamhet som omfattas av anmälan?

Avsnitt 25, Vissa tv- och radiorelaterade frågor

I avsnitt 25 behandlas vissa specifika tv- och radiorelaterade frågor.

Angående förslagen om hantering av direktivbestämmelserna avseende system för villkorad tillgång (25.1), API:er och EPG:er (25.2) respektive interoperabilitet för digital tv-utrustning (25.3.2), har Teracom inget att erinra.

I avsnitt 25.3.3 behandlas EU-direktivets bestämmelse om att bilradiomottagare i nya fordon i kategori M som görs tillgängliga på marknaden för försäljning eller uthyrning inom unionen från och med den 21 december 2020 ska kunna ta emot och återge radiotjänster som tillhandahålls via digital markbunden radiosändning. Teracom tillstyrker att bestämmelsen implementeras genom införande i fordonsförordningen. Teracom anser vidare att det också bör övervägas att införa krav på att bilradiomottagare enligt ovan även ska kunna ta emot och återge radiotjänster som tillhandahålls via analog markbunden FM-radiosändning.

Teracom har vidare inget att erinra mot bedömningen i 25.3.4 att särskilda krav på interoperabilitet för andra radiomottagare än bilradiomottagare inte ska införas, förslaget i avsnitt 25.4 om ändringar i lagen om standarder för sändning av radio- och TV-signaler samt att inga ändringar med anledning av det aktuella direktivet genomförs i must carry-regleringen (25.5).

Åsa Sundberg

**Koncernchef
Teracom Group AB**